

[Undervisningsministeren.]

skiftet karakter, fordi de unge er der længere. Det var det, jeg bl. a. havde i tankerne, da jeg sagde, at der også er nogle pædagogiske overvejelser, vi skal igennem, før vi er klar til at gennemføre en 10-årig undervisningspligt. Vi skal snakke lærere, vi skal snakke lokaler, vi skal snakke mange praktiske ting, penge bl. a., men vi skal — jeg havde nær sagt minsandten også — snakke pædagogik og atmosfære, for ellers — det er jeg da helt enig i — så løser vi ikke så mange problemer, som vi måske skaber. Det var vel det, hr. Poul Hartling også var inde på i sit indlæg.

Både hr. K. Helveg Petersen og hr. Bernhard Baunsgaard var inde på overlæge Lebels undersøgelse. Jeg vil gerne — for nu at sige det kort, jeg skal jo ikke stå og gentage, hvad der er sagt her — sige, at jeg er helt enig i, at det er vigtigt, at vi får, om jeg så må sige, set på disse årsager, får gjort noget ved disse årsager, og dér kommer vi jo ind i hvert tilfælde på kanten af om ikke specialundervisning, så en mere individualisering i skolen over for den enkelte elev — det, som også fru Inger-Lise Bech Hansen så stærkt var inde på.

Der var én ting, som var mærkelig i overlæge Lebels redegørelse, som jeg har læst både i Ugeskrift for Læger og i den udgave, som er kommet i skolelærernes blad senere, at han jo nok sådan ikke tror meget på en udvidelse af skoletiden for de to årgange, netop fordi han har set på disse årsager, men at han samtidig siger, at vi ikke må lade disse sidste 10 pct. i stikken. Det er altså det, der for mig bliver det afgørende for den stillingtagen, jeg har taget her, og jeg tror, at hr. K. Helveg Petersen vil give mig ret i, at overlæge Lebel i og for sig ikke giver nogen løsning; det føler han ligesom han ikke kan give; han lægger det bare op og siger, at vi må ikke svinge disse 10 pct. Dér stopper han sådan set, og dér er det, jeg mener at vi andre i dag er fortsat på rigtig måde.

Hr. K. Helveg Petersen bad mig om ikke

at droppe dette med de faglige skoler for meget. Nej, men jeg kan sige det på den måde: det, jeg tog afstand fra, var at lade faglige skoler med et for snævert grundlag gå ind, således at vi, hvad skal vi sige, forringer mobiliteten — for det er noget helt afgørende, det må vi endelig ikke gøre — men at vi finder en fornuftig, glidende overflade. Det kan da ikke volde problemer. Når man siger fra de faglige skolers side, at vi skal have mere almen undervisning ind, så skal vi nok finde en mødeflade dér.

Jeg vil gerne i anledning af de bemærkninger, hr. K. Helveg Petersen gjorde om støtte til efterskolerne, sige, at jeg har så stærkt som nogen talt efterskolerne sag — det ved hr. K. Helveg Petersen også — men vi skal altid, når vi taler om støtte til efterskolerne, huske på, at det dels er støtte til undervisningen, dels til kost og logi. I dag er det altså sådan, at samtlige elever på efterskolen uden hensyn til forældreøkonomi får betalt halvdelen af omkostningerne — nogle får betalt mere, hvis forældrene har en dårlig økonomi — men altså mindst halvdelen, d. v. s. hele undervisningen plus noget af kost og ophold. Det skal vi altså tænke på af hensyn til de grupper, vi nu drøfter, 8., 9., 10. klasser og realafdelinger, så vi virkelig sørger for, at der bliver en ligestilling også i forhold til de grupper, der går i den offentlige skole og i andre, private skoler, altså private skoler, der ikke er kostskoler.

Hr. K. Helveg Petersen sagde, vi skulle løsne faggrænserne på de lavere trin. Når vi engang her i tinget skal drøfte skole i almindelighed — i dag er det jo undervisningspligten — vil jeg meget gerne have en drøftelse af, hvordan vi får slået de stive, stramme skemaer i stykker, så vidt vi overhovedet kan. Jeg har allerede sagt nogle gange, at det kan ikke være af pædagogiske grunde, man tildeler hvert fag 50 minutter. Det må være noget med praktiske ting og læretimer og for at få et stort apparat til at fungere, men det kan aldrig være ud fra et pædagogisk synspunkt, at man sådan